

Nr 598

Av herr Rimmerfors m. fl., *angående statsbidraget till instruktörsverksamhet inom ungdomsorganisationer och för upplysning i alkoholfrågan.*

Under VIII:e huvudtiteln utgår anslag till instruktörsverksamhet, dels till ungdomsorganisationer och dels för upplysning i alkoholfrågan.

Till avlöande av dessa instruktörer utgår för närvarande statsbidrag, med vissa undantag, med belopp motsvarande tre fjärdedelar av instruktörens årslön, dock högst 12 000 kronor för helt budgetår, räknat på ett bidragsunderlag av 16 000 kronor.

Både ungdoms- och nykterhetsinstruktörernas arbete är till betydande del av pedagogisk art. Det har hittills varit möjligt att hålla en ganska hög kvalitet på instruktörsinstitutionen. Denna kvalitet och effektivitet hotas emellertid nu allvarligt av att en anpassning av instruktörsbidraget till den allmänna löneutvecklingen inte ägt rum. Detta har medfört, att en rad ungdomsorganisationer med svag ekonomi inte kunnat betala vad en kompetent kraft kostar. Detsamma gäller instruktörerna för upplysning i alkoholfrågan. Både med hänsyn till det tilltagande alkoholmissbruket bland ungdom och med hänsyn till att det ungdomsfostrande arbetet inom ungdomsorganisationerna måste omhändertas av väl kvalificerade personer måste denna utveckling betraktas med stor oro. Skolöverstyrelsen, som har att pröva instruktörernas kompetens, har i sin framställning till Kungl. Maj:t anfört, att den med oro konstaterar, att ett flertal sammanslutningar nu av ekonomiska skäl ser sig nödsakade att överväga att som instruktörer anställa personer utan den pedagogiska och metodiska orientering, som instruktörerna hittills vanligen haft.

Med hänsyn härtill anser undertecknade det motiverat, att det högsta belopp, varpå statsbidrag får beräknas, bör höjas till 20 000 kronor och att statsbidraget härigenom maximalt höjes från 12 000 till 15 000 kronor. Instruktörslönen bör åtminstone ligga på samma nivå som folkskollärarnas löner. Genom den här föreslagna höjningen skulle instruktörsbidraget komma i paritet med begynnelselönen för ordinarie folkskollärare i ortsgrupp 5. En sådan lönesättning torde vara erforderlig för att i fortsättningen säkerställa god rekrytering till dessa viktiga uppgifter.

I två fall har statsbidraget utgått med hela bidragsunderlaget, nämligen till Sveriges studerande ungdoms helnykterhetsförbund (två instruktörer) och till Sveriges lärares nykterhetsförbund. Så bör ske även i fortsättningen. Men vi vill dessutom erinra om ett förslag, som åtskilliga gånger framlagts om en ytterligare höjning av bidragsunderlaget för instruktören inom Sveriges lärares nykterhetsförbund. Det ligger i sakens natur, att detta förbunds instruktör bör vara lärare, helst med någon lärarerfarenhet, vilket i

realiteten betyder, att han oftast har en ordinarie lärarbefattning, kanske med en eller två löneklassuppflyttningar. Om man vill erhålla en kvalificerad kraft, måste lönen sättas högre än innehavd löneklass för att kompensera instruktören för de påfrestningar, som hans av resor uppfyllda verksamhet medför. Det kan erinras om att skolöverstyrelsens ämneskonsulenter avlönas med ett belopp, som ligger tre löneklasser över innehavd lön. Instruktören inom Sveriges lärares nykterhetsförbund utför i själva verket en ämneskonsulents uppgifter. Instruktörens verksamhet är nämligen endast i ringa utsträckning inriktad på organisationens egna medlemmar, den riktar sig till hela lärarkåren och består till icke ringa del i bearbetning av nykterhetsundervisningens pedagogiska problem, framställning av undervisningsmateriel o. s. v., d. v. s. uppgifter, som de hos överstyrelsen anställda konsulenterna handlägger beträffande sina respektive ämnen. Det är tydligt, att möjligheterna att finansiera en lön, som ligger icke oväsentligt över statsbidragsunderlaget, måste vara mycket begränsade. Förbundet har ett par år kunnat uppehålla verksamheten genom att tillgripa tidigare fonderade medel, men denna utväg står nu ej längre till buds. För budgetåren 1957/58 och 1958/59 har förbundet med de löneförmåner, som kunnat erbjudas, icke kunnat erhålla någon sökande med lärarerfarenhet till befattningen, och denna har därför under dessa år fått stå obesatt. Fr. o. m. budgetåret 1959/60 uppehålls befattningen tillfälligt av en instruktör, som icke är lärare. Alla som haft att yttra sig i denna angelägenhet anser det i högsta grad angeläget, att verksamheten skall kunna fortsätta, men det är lätt att inse, att detta icke är möjligt utan ökat bidrag. Vi får därför i överensstämmelse med skolöverstyrelsens förslag föreslå, att statsbidraget för instruktören hos Sveriges lärares nykterhetsförbund sättes till ett belopp, som motsvarar lönen i den löneklass, som ligger tre klasser över den som instruktören eljest tillhör, dock högst 30 000 kronor. Genom en sådan lönesättning skulle det också vara möjligt att anställa en adjunkt, vilken befinner sig i den till denna tjänst hörande lägsta löneklassen i högsta dyrortsgruppen. Skolöverstyrelsen beräknar emellertid, att det erforderliga beloppet i de flesta fall skulle komma att hålla sig omkring 20 000 kronor.

Med hänvisning till ovanstående får vi föreslå,

att bidragsunderlaget för instruktörer inom ungdomsorganisationer och instruktörer för upplysning i alkoholfrågan höjes från högst 16 000 till högst 20 000 kronor, samt

att bidraget till instruktören hos Sveriges lärares nykterhetsförbund får för kompetent lärare utgå med tre löneklasser över innehavd lön, dock högst 30 000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1962

Einar Rimmerfors

Gunnar Larsson

Alvar Andersson

i Luttra

i Knäred

Nancy Eriksson

Oskar Lindkvist

Daniel Wiklund

i Stockholm